

САВЕТ ЗА РЕГУЛАТОРНУ РЕФОРМУ
ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

17.07.2009. године

Предмет: Мишљење о томе да ли образложење Нацрта закона о ученичком и студентском стандарду садржи анализу ефеката у складу са чл. 39. и 40. став 2. Пословника Владе („Службени гласник РС“, бр. 100/2005)

У складу са чланом 39. и 40. став 2. Пословника Владе („Сл. гласник РС“, бр. 100/2005) даје се

МИШЉЕЊЕ

Образложење Нацрта закона о ученичком и студентском стандарду, који је Савету за регулаторну реформу поднело на мишљење Министарство просвете, дана 22.06.2009. године, САДРЖИ ДЕЛИМИЧНУ АНАЛИЗУ ЕФЕКТА у складу са чл. 39. и 40. став 2. Пословника Владе.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Министарство просвете доставило је Савету за регулаторну реформу привредног система (у даљем тексту: Савет) на мишљење Нацрт закона о ученичком и студентском стандарду, са Образложењем, али без прилога Анализа ефеката прописа. Из тог разлога, Савет је дао мишљење да Образложење Нацрта закона о предшколском васпитању и образовању не садржи анализу ефеката прописа у складу са чл. 39. и 40. став 2. Пословника Владе. Обрађивач прописа је након тога, дана 13.07.2009. године доставио прилог под називом Анализа ефеката прописа.

У прилогу „Анализа ефеката прописа“ обрађивач прописа је одговорио на питања формулисана у складу са чл. 39. и 40. став 2. Пословника Владе („Службени гласник РС“, бр. 100/2005) и у том смислу испунио формалне услове прописане наведеним одредбама.

Обрађивач прописа је у образложењу Нацрта закона, као и у одељку Анализа ефеката прописа истакао да је важећи Закона о ученичком и студентском стандарду у основи одговорио очекивањима која су постојала при његовом доношењу, али да су током његове примене утврђене правне празнине (непостојање овлашћења за доношење

потребних подзаконских аката, нерегулисаност појединих питања од значаја за рад установа ученичког и студентског стандарда, непезизност појединих решења), што је за последицу имало неуједначену примену у раду установа и правну несигурност у остваривању појединих права ученика и студената.

Обрађивач прописа је идентификовао проблеме које жели да реши доношењем овог закона и прецизно дефинисао циљеве које жели да постигне. Навео је да је основни циљ доношења закона остваривање правног оквира за ефикасан систем ученичког и студентског стандарда који ће кроз јасно дефинисане процедуре остваривања права ученика и студената, финансирање ових права, обезбеђивање мреже установа одговарајуће категорије према прописаним стандардима, обезбедити већу доступност образовања.

Обрађивач прописа је указао на позитивне ефекте решења унетих у Закон, истичући да ће Закон имати позитиван утицај на ученике и студенте, установе које ће га примењивати и осниваче. Поред наведеног, Закон ће имати позитиван утицај и на привреду, јер треба да обезбеди подршку за школовање потребних, квалитетних и посебно дефицитираних кадрова.

Обрађивач прописа је у оквиру анализе решења узео у обзир податке о броју установа и броју ученика смештених у њима, податке о броју ученичких односно студентских кредита и стипендија. Наведени подаци унети су у Анализу ефеката прописа. Обрађивач прописа међутим није доставио податке о броју запослених у наведеним установама иако су та лица обухваћена овим законом.

У току спроведене јавне расправе прикупљени су коментари од стране заинтересованих субјекта у области ученичког и студентског стандарда који се односили на питање афирмативних мера, односно повољнијих услова под којима ће ученици односно студенти из осетљивих друштвених група остварити поједина права, лиценце за васпитаче и стручне сараднике у установама ученичког стандарда и звањима, финансирање програма студентских организација и др. Обрађивач прописа је истакао да су суштинске примедбе учесника јавне расправе прихваћене и уграђене у Нацрт закона.

Савет истиче да је обрађивач прописа јасно навео које циљеве доношењем новог закона жели да постигне али да у самом образложењу Нацрта закона, па ни у анализи обрађивач прописа није јасно описао који су то тачно проблеми који су се појавили током примене важећег закона као ни последице које су из тога проистекле. Савет такође указује на то да у Образложењу закона нису објашњена предвиђена законска решења и разлози за њихово усвајање, већ је само наведено шта је којим чланом Нацрта закона регулисано, што свакако није сврха образложења Нацрта закона.

Савет, на основу детаљне анализе текста Нацрта закона, скреће пажњу обрађивачу прописа на нека од предложених решења:

1. Чланом 12. став 3. Нацрта закона прописано је да право на студентску стипендију има студент чије се школовање финансира из буџета Републике Србије и чији родитељ или старатељ има пребивалиште на територији Републике Србије, који није губио ниједну годину током студија, који је према наставном програму високошколске установе на којој студира положио све испите из претходних година студија и постигао просечну оцену најмање 8,50. Савет поставља питање из ког разлога ово право не могу остварити студенти чији родитељ или старатељ има пребивалиште ван територије Републике Србије. Наиме, Савет је мишљења да се на овај начин ова лица доводе у неравноправан положај у односу на остала лица иако испуњавају све друге услове. Уколико је обрађивач прописа из одређеног разлога онемогућио право на стипендију овим лицима, требало је да наведе јасне разлоге из којих се определио за овакво решење.

2. Чланом 31. Нацрта закона прописно је да се установа ученичког и студентског уписује у судски регистар након добијања дозволе за рад.

Савет сматра да је обрађивач прописа требао да размотри могућност да се надлежност за вођење Регистра установа пренесе у надлежност Агенције за привредне регистре, која већ води Регистар привредних субјеката, који је максимално транспарентан, јер су подаци о уписаним правним лицима доступни јавности преко Интернет стране Агенције за привредне регистре у сваком моменту. Такође, од маја месеца **Агенција за привредне регистре** ће постати једношалтерски систем за оснивање привредних субјеката, јер ће се и ПИБ добијати у овој Агенцији. У том смислу би **оснивање установа било много једноставније, брже и јефтиније, када би та надлежност поверила овој агенцији.** Подсећамо обрађивача прописа да се у Регистар привредних субјеката региструју и јавна предузећа, чији је власник РС. Наравно да би се тај регистар могао звати Регистар установа, иако нема неке разлике у подацима који се региструју у Регистар привредних субјеката, од података које наводите као обавезне елементе статута (члан 42. Нацрта закона)

Наглашавамо да би преношењем надлежности за регистрацију установа ученичког и студентског стандарда на Агенцију за привредне регистре и Министарство стекло целовит преглед свик установа на територији Републике Србије. На тај начин би постао излишан члан 36. Нацрта закона, па би се **министарство ослободило непотребног посла вођења интерне евиденције, а надлежни органи аутономне покрајине и локалне самоуправе трошкова обавештавања Министарства ради вођења те евиденције.** Наравно, Министарство просвете би могло задржати надлежност надзора над вођењем тог регистра, као и надлежност за вођење другостепеног поступка по правном леку, а на начин како то чини Министарство економије и регионалног развоја за Регистар привредних субјеката.

3. Чланом 31. Нацрта закона став 4. прописано је да у случају промене назива, седишта, статусне промене или неке друге промене података које садржи дозвола за рад, установа подноси захтев за издавање нове дозволе за рад. **Савет поставља питање да ли је обрађивач прописа размотрио могућност да се овакве промене врше кроз промене у евиденцији података без новог подношења захтева за нову дозволу за рад, како би се уштедело време и трошкови и сам поступак учинио једноставнијим и за осниваче и за орган који издаје дозволе.**

Имајући у виду наведено, Савет даје мишљење да образложење Нацрта закона о ученичком и студентском стандарду, који је поднело на мишљење Министарство просвете, **САДРЖИ ДЕЛИМИЧНУ АНАЛИЗУ ЕФЕКТА** у складу са чл. 39. и 40. став 2. Пословника Владе, а позива обрађивача прописа да размотри изнете сугестије и по могућности интервенише на текст Нацрта закона.

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА
Млађан Динкић

